

Research Paper

Psychometric Properties of the Persian Version of the Types of Pornography Scale for the Iranian Population

Bahar Dehghanpour Hanzaei¹, *Hamid Poursharifi¹, Milad Kadkhoda¹, Fatemeh Sadat Raeisian¹

1. Department of Clinical Psychology, Faculty of Behavioral Sciences, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran.

Citation Dehghanpour Hanzaei B, Poursharifi H, Kadkhoda M, Sadat Raeisian F. [Psychometric Properties of the Persian Version of the Types of Pornography Scale for the Iranian Population (Persian)]. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*. 2023; 29(2):236-249. <http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.29.2.4577.1>

doi <http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.29.2.4577.1>

Received: 05 Jun 2023

Accepted: 28 Jun 2023

Available Online: 01 Jul 2023

Key words:

Pornography,
Psychometrics, Factor
analysis

ABSTRACT

Objectives The present study aims to investigate the psychometric properties of the Persian version of the Types of pornography scale (TPS) for the Iranian population.

Methods This is a descriptive psychometrics study. Participants were 318 males and 182 females (mean age: 23.55±5.07 years) who were selected using a convenience sampling method. They responded to the Persian versions of the TPS and the problematic pornography use scale (PPUS). Data were analyzed in SPSS v.23 and LISREL v.8.8 application using Lawshe's method, confirmatory factor analysis (CFA), exploratory factor analysis (EFA), Pearson correlation test, Cronbach's α , and Omega.

Results The questionnaire had good content validity. The original 3-factor model of the tool was not confirmed by the CFA. However, the EFA results led to a revised model with 7 factors. Cronbach's α and Omega values for the whole scale were 0.87 and 0.86, respectively. The results showed the positive correlation of TPS with the subscales of PPUS, which confirmed the convergent validity.

Conclusion The Persian version of the TPS has acceptable reliability and validity to measure the use of different types of pornography in the Iranian population and can be used in studies related to pornography in Iran.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

* Corresponding Author:

Hamid Poursharifi, PhD.

Address: Department of Clinical Psychology, Faculty of Behavioral Sciences, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran.

Tel: +98 (912) 5264947

E-mail: poursharifh@gmail.com

Extended Abstract

Introduction

Pornography is defined as any written or visual material with explicit sexual content to sexually arouse the audience [1, 2]. Research in the field of pornography use is important due to its high prevalence and negative consequences [3, 4]. Previous studies have focused on the prevalence [8, 9], effects [10, 11], dynamics [12], and situational variables of pornography use [13, 14].

The use of pornography, particularly violent pornography, can lead to negative sexual attitudes and behaviors [18, 19]. Although consumption of violent pornography is relatively uncommon [20], studies have shown its positive relationship with sexual aggression, especially verbally [21]. This correlation raises concerns about potential negative consequences of violent pornography. However, there is limited information about individuals' preferences for different pornographic content, from violent to submissive content. Further research is needed to understand the preferences and potential effects of different types of pornography on individuals and society.

The types of pornography scale (TPS) is a tool that contains a comprehensive list of pornography types (n=27) based on the frequently searched terms [23]. This scale measures the level of sexual arousal using a Likert scale. The TPS can be used to provide more detailed and accurate information about the consumption patterns of different types of pornography. Since there is no scale in the Persian language to measure the use of different types of pornography, the present study aims to investigate the

psychometric properties and factor structure of the Persian version of TPS for the Iranian population.

Methods

This is a descriptive psychometrics study. Participants were 500 people aged 18-49 years (mean=23.55±5.07 years), including 318 males and 182 females, who were selected using a convenience sampling method. The inclusion criteria were: Pornography use (based on the self-report), age>18 years, and declaring consent to participate in the study. Those who had not responded to more than 5% of the questions were excluded from the study. To prepare the Persian version of TPS, the back-translation method was used. After ensuring the proper translation of the tool into the Persian language, its content validity was examined by Lawshe's method. Descriptive statistics (mean and percentage) were used to describe the data. Confirmatory factor analysis (CFA) and exploratory factor analysis (EFA) were used to determine the construct validity, while the convergent validity was assessed using the problematic pornography use scale (PPUS). Cronbach's α was used to check internal consistency. The data were analyzed in SPSS software, version 23 and LISREL software, version 8.8.

Results

According to the obtained results, since content validity ratio ≥ 0.8 is the acceptable level [29], the content validity of the Persian TPS was confirmed. The CFA did not confirm the 3-factor model. The values of fit indices are presented in Table 1. Seven factors were confirmed by EFA using principal component analysis with varimax rotation, having a factor load greater than 1. These seven factors together could explain about 60% of variance in the total score of TPS (Table 1). Cronbach's α and Omega values for the whole scale was

Table 1. Principal component analysis results, rotated factor loadings, fit indices, Cronbach's α and Omega values for the Persian TPS

Factor	Eigenvalue	Eigenvalue With Rotation	Variance (%)	Cumulative Variance (%)	Model Fitness Indices	Cronbach's α	Omega
1	7.001	3.653	13.528	13.528	$\chi^2/df=3.35$ RMSEA=0.076 CFI=0.94 GFI=0.78 AGFI=0.65 NNFI=0.93	0.869	0.891
2	2.411	2.506	9.283	22.811		0.731	0.735
3	1.787	2.352	8.710	31.521		0.673	0.648
4	1.428	2.249	8.329	39.851		0.591	0.667
5	1.282	1.946	7.207	47.058		0.619	0.640
6	1.197	1.864	6.904	53.962		0.554	0.565
7	1.089	1.625	6.020	59.981		0.612	0.608

Table 2. Correlation coefficients of PPUS and its dimensions with different factors of Persian TPS

Variables	Violent	Group Sex	Homosexuals and Bisexuals	Female Specific	Debut	Sexual Behaviors	Types of Intercourse
Total PPUS score	0.291	0.350	0.345	0.387	0.389	0.166	0.304
Distress and functional problems	0.244	0.266	0.327	0.304	0.345	0.135	0.255
Excessive use	0.300	0.320	0.314	0.336	0.236	0.145	0.202
Difficulties in self-control	0.230	0.335	0.281	0.344	0.341	0.111	0.287
Use pornography to escape/avoid negative emotions	0.199	0.252	0.215	0.251	0.305	0.125	0.220

Iranian Journal of
PSYCHIATRY AND CLINICAL PSYCHOLOGY

0.87 and 0.86, respectively. The total score of the PPUS had a positive and significant relationship with all factors of the TPS. Therefore, the Persian TPS had good convergent validity (Table 2). Therefore, it can be said that the Persian TPS has acceptable reliability and validity for the Iranian population.

Discussion

This study aimed to investigate the psychometric properties of the Persian TPS. The results showed that it had good content validity and was understandable for the respondents. The CFA results did not confirm the 3-factor model of TPS. The EFA demonstrated seven factors for the Persian version, three of which were identical to those of original version including group sex, homosexual and bisexual theme (non-heterosexual sex), and violent theme (non-mainstream paraphilic content). Pornography consumption and attitudes towards pornographic content vary significantly across different cultures and societies [23, 30, 31]. It seems that the existence of these differences resulted in the emergence of more factors in the Persian version compared to the main version of TPS, highlighting the influence of cultural and social factors. The results of convergent validity showed that the total score of PPUS had a positive and significant relationship with most factors of the Persian TPS. This finding is consistent with the results of previous findings [32, 33]. The Cronbach's α coefficient was acceptable and close to the value reported for the original instrument in Hald and Stulhofer's study [23].

Our study had some limitations. Due to the taboo of sexual topics, particularly pornography, in Iran, participants' responses may be biased. To reduce the bias, the study used online anonymous sampling and emphasized confidentiality of the participants. The high number of questions may cause fatigue in the respondents. To address this, participants were motivated by offering them a monetary reward and the chance to enter into a lottery at the end of the study.

Conclusion

The Persian version of TPS has good validity and reliability to measure the use of different types of pornography content in the Iranian population.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

This study has ethical approval from the [University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences](#) (Code: IR.USWR.REC.1401.032).

Funding

This research did not receive any grant from funding agencies in the public, commercial, or non-profit sectors.

Authors contributions

Supervision: Hamid Poursharifi; Conceptualization, methodology, data analysis, preparing the initial draft, review & editing: Bahar Dehghanpour Hanzaei; investigation and resources: Milad Kodkhoda and Fateme Sadat Raeesian.

Conflicts of interest

The authors declared no conflict of interests.

Acknowledgments

The authors would like to thank the professors from the clinical psychology department of the [University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences](#) and all the participants for their cooperation in this study.

مقاله پژوهشی

ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی مقیاس انواع پورنوگرافی در جامعه ایرانی

بهار دهقانپور هنزائی^۱، حمید پورشریفی^۱، میلاد کدخدای^۱، فاطمه السادات رئیسیان^۱

۱. گروه آموزشی روانشناسی بالینی، دانشکده علوم رفتاری، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران، ایران.

Use your device to scan and read the article online

Citation Dehghanpour Hanzaei B, Poursharif H, Kadkhoda M, Sadat Raeisian F. [Psychometric Properties of the Persian Version of the Types of Pornography Scale for the Iranian Population (Persian)]. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*. 2023; 29(2):?-?. <http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.29.2.4577.1> <http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.29.2.4577.1>

چکیده

تاریخ دریافت: ۱۵ خرداد ۱۴۰۲

تاریخ پذیرش: ۰۷ تیر ۱۴۰۲

تاریخ انتشار: ۱۰ تیر ۱۴۰۲

اهداف مطالعه حاضر یک مطالعه توصیفی از نوع روان‌سنجی است که با هدف بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی مقیاس انواع پورنوگرافی در میان جمعیت عمومی انجام شد.

مواد و روش‌ها مطالعه حاضر یک مطالعه توصیفی است. از میان جمعیت عمومی ۵۰۰ نفر (۳۱۸ نفر مرد و ۱۸۲ نفر زن با میانگین سنی ۲۳/۵۵±۵/۰۷ سال) به صورت در دسترس و در فضای مجازی انتخاب شدند و به مقیاس‌های انواع پورنوگرافی و مصرف مشکل‌ساز پورنوگرافی پاسخ دادند. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۳ و لیزرل نسخه ۸/۸ از طریق روش لاوشه، تحلیل عاملی تأییدی و اکتشافی، ضریب همبستگی پیرسون، آلفای کرونباخ و امگا انجام شد.

یافته‌ها یافته‌های این مطالعه نشان داد این ابزار روایی محتوایی مطلوبی دارد. مدل اولیه سه‌عاملی ابزار از طریق تحلیل عاملی تأییدی تأیید نشد. به جای آن، تحلیل عاملی اکتشافی به ارائه مدل بازنگری‌شده‌ای با ۷ عامل منجر شد. آلفای کرونباخ و امگا این مقیاس به ترتیب ۰/۸۶ و ۰/۸۷ به دست آمد. بررسی روایی هم‌زمان این مقیاس نیز از طریق همبستگی با مقیاس مصرف مشکل‌ساز پورنوگرافی نشان داد این مقیاس با اکثر خرده‌مقیاس‌های مصرف مشکل‌ساز پورنوگرافی همبستگی مثبت دارد.

نتیجه‌گیری براساس نتایج این مطالعه، می‌توان نتیجه گرفت که نسخه فارسی مقیاس انواع پورنوگرافی برای سنجش انواع پورنوگرافی در نمونه ایرانی از پایایی و روایی کافی برخوردار است و ابزار مناسبی برای استفاده در پژوهش‌های مرتبط با پورنوگرافی است.

کلیدواژه‌ها:

پورنوگرافی، روان‌سنجی، تحلیل عاملی

* نویسنده مسئول:

دکتر حمید پورشریفی

نشانی: تهران، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، دانشکده علوم رفتاری، گروه آموزشی روانشناسی بالینی.

تلفن: ۵۲۶۴۹۴۷ (۹۱۲) +۹۸

پست الکترونیکی: poursharifh@gmail.com

مقدمه

برای محتوای پورنوگرافی با موضوعات مرتبط به دامنه خشونت تا سلسله، وجود دارد. تحقیقات بیشتر در این زمینه برای درک بهتر دامنه ترجیحات و اثرات بالقوه انواع مختلف پورنوگرافی بر افراد و جامعه مورد نیاز است.

کمیاب منابع اطلاعاتی در زمینه انواع پورنوگرافی و ساختارهای نهانی مرتبط با مصرف آن‌ها، چند مشکل اساسی ایجاد می‌کند. اول اینکه اکثر تحقیقات موجود بر دسته‌بندی‌های کلی و مقوله‌های گسترده متمرکز هستند (برای مثال: پورنوگرافی سافت‌کور^۳ در مقابل هاردکور^۴) که به صورت تک‌کاربردی و بدون مبنای تجربی ساخته شده‌اند [۱۸، ۲۲]. مورد دوم اینکه معمولاً تحقیقات کنونی در این زمینه فهرستی از انواع مختلف پورنوگرافی را در اختیار شرکت‌کنندگان قرار می‌دهند و از آن‌ها خواسته می‌شود مشخص کنند کدام نوع پورنوگرافی را در یک بازه زمانی مشخص یا به‌طور کلی بیشتر از سایر انواع تماشا کرده‌اند [۱۲، ۱۳]. چنین ارزیابی‌هایی فاقد معیار فراوانی نسبی میزان مواجهه با یک نوع خاص پورنوگرافی هستند. به عبارت دیگر، میزان استفاده از یک نوع خاص پورنوگرافی در یک بازه زمانی مشخص، به‌تنهایی و بدون مقایسه با سایر انواع پورنوگرافی سنجیده می‌شود. اطلاعات حاصل از این دست ارزیابی‌ها را نمی‌توان در تحقیقاتی که هدفشان بررسی الگوی مصرف انواع مختلف پورنوگرافی و ارتباطشان با سایر متغیرهاست، استفاده کرد [۲۳].

در راستای رفع محدودیت‌های یادشده در رابطه با سنجش انواع پورنوگرافی، مقیاس انواع پورنوگرافی طراحی شده است. این مقیاس، جامع‌ترین لیست انواع پورنوگرافی تدوین شده تا به امروز است که توسط هالد و استولهافر و براساس مطالعات هالد [۱۳، ۲۴] و فهرست‌های پرکاربردترین عبارات جست‌وجو یا انواع پورنوگرافی مشاهده شده که توسط سایت‌های تجاری بزرگ پورنوگرافی در دسترس عموم قرار داده شده‌اند، تهیه شده است [۱۶، ۱۷]. این پرسش‌نامه، سوالات مربوط به میزان تحریک جنسی با ۲۷ نوع پورنوگرافی (از قبیل رابطه جنسی مقعدی، رابطه جنسی سه‌نفره، رابطه جنسی زنان همجنس‌گرا و غیره) را ارائه می‌دهد که فرد پاسخ‌دهنده باید اعلام کند به چه میزان با هر یک از انواع پورنوگرافی تحریک می‌شود.

بنابر آنچه گفته شد، اطلاعات در زمینه فراوانی واقعی و خودگزارش شده، مصرف انواع مختلف پورنوگرافی و همچنین اطلاعات نهفته در الگوی مصرف دسته‌بندی‌های خاص پورنوگرافی، محدود است و ابزارهای کمی هم وجود دارند که به سنجش این دست از اطلاعات بپردازند [۲۵]. از طرفی، ابزارهای موجود محدودیت‌هایی از قبیل خودگزارشی نبودن، سنجش انواع پورنوگرافی در دسته‌بندی‌های کلی و عدم توجه به جزئیات دارند.

پورنوگرافی^۱ یا هرزه‌نگاری به هرگونه محتوای صریح و واضح جنسی گفته می‌شود که به صورت چاپ شده یا تصویر حاوی ارائه فعالیت‌ها یا اندام جنسی است تا مخاطب را از نظر جنسی تحریک کند [۱، ۲]. میزان و روش مصرف پورنوگرافی با ظهور اینترنت به‌طور چشم‌گیری دستخوش تغییر شده است، به گونه‌ای که ناشناس ماندن و دسترسی آسان به استفاده طیف گسترده‌ای از مطالب پورنوگرافی از هر مکان و در تمام ساعات روزهای هفته منجر شده است [۳، ۴]. طی سال‌های گذشته و براساس تحلیل داده‌های ترافیک وبسایت‌ها که لوچوک و همکاران در سال ۲۰۱۹ انجام دادند، تخمین زده شده است که بین سال‌های ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۶، نسبت کاربران مصرف‌کننده پورنوگرافی آنلاین ۳۱۰ درصد افزایش یافته است [۵] و این رقم با گزارش سالانه سایت پورن‌هاب^۲ که اعلام کرده بین سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۹، تعداد بازدیدهای ثبت شده در این وبسایت معروف پورنوگرافی از ۱۴/۷ به ۴۲ میلیارد نفر افزایش یافته است، مطابقت دارد [۶، ۷].

باتوجه به شیوع بالا و پیامدهای منفی یادشده، انجام مطالعه در زمینه پورنوگرافی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. اغلب تحقیقات در زمینه پورنوگرافی بر نرخ شیوع [۸، ۹]، تأثیرات [۱۰، ۱۱]، عوامل انگیزشی [۱۲] و متغیرهای موقعیتی، زمینه‌ای و شخصی مرتبط با مصرف پورنوگرافی [۱۳، ۱۴، ۱۵] متمرکز شده‌اند. این درحالی است که مطالعات کمی در مورد اینکه مصرف‌کنندگان پورنوگرافی بیشتر از کدام نوع از انواع پورنوگرافی استفاده می‌کنند، صرف‌نظر از اطلاعات منتشر شده سایت‌های پورنوگرافی تحت عنوان «فراوان‌ترین عبارات جست‌وجوشده» یا نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌های کلان مربوط به میلیون‌ها عبارات و تاریخچه، جست‌وجو پورنوگرافی همین سایت‌ها [۱۶] وجود دارد [۱۷].

یکی از مسائل مرتبط با استفاده از محتوای پورنوگرافی، به اثرات نامطلوبی مربوط می‌شود که محتوای خاص به‌ویژه محتوای خشونت‌آمیز می‌تواند بر جنبه‌های مختلف جنسیت داشته باشد. برای مثال، قرار گرفتن در معرض چنین موادی ممکن است به ایجاد نگرش‌ها و رفتارهای جنسی منفی کمک کند [۱۸، ۱۹]. اگرچه مصرف پورنوگرافی خشونت‌آمیز نسبتاً غیرمعمول است [۲۰]، اما مطالعات نشان داده‌اند مصرف پورنوگرافی خشونت‌آمیز با رفتارهای جنسی خشونت‌آمیز به‌خصوص خشونت کلامی، ارتباط مثبتی دارد [۲۱]. این ارتباط به نگرانی‌های شدیدی در مورد پیامدهای منفی بالقوه مرتبط با مصرف پورنوگرافی منجر شده است. علی‌رغم تحقیقات موجود در مورد تأثیرات منفی پورنوگرافی خشونت‌آمیز، اطلاعات کمی در مورد ترجیحات افراد

3. Softcore

4. Hardcore

1. Pornography

2. Pornhub

مقیاس انواع پورنوگرافی^۵

TPS یا مقیاس انواع پورنوگرافی یک ابزار با ۲۷ آیتم است که براساس مطالعات هالد [۱۳، ۲۴] و فهرست‌هایی از بیشترین عبارات مورد جست‌وجو توسط عموم مردم و بیشترین نوع پورنوگرافی مشاهده‌شده [۱۶، ۱۷] در سال ۲۰۱۶ توسط گرت مارتین‌هالد و الکساندر استولهافر طراحی شد [۲۳]. سوالات این پرسش‌نامه مربوط به میزان تحریک جنسی با ۲۷ نوع پورنوگرافی است که فرد پاسخ‌دهنده پاسخ می‌دهد که به چه میزان با هریک از انواع پورنوگرافی تحریک می‌شود. پاسخ‌ها در یک طیف ۵ درجه‌ای لیکرت (۱=هرگز تا ۵=مقدار خیلی زیاد) است. در هر آیتم، نمرات بالاتر نشان‌دهنده تحریک بیشتر با آن نوع از پورنوگرافی است. در پژوهش هالد و استولهافر، نتایج تحلیل عاملی اکتشافی، ۳ دسته‌بندی مشترک رابطه جنسی گروهی، رابطه جنسی غیردگرجنس‌گرا و محتوای جریان انحرافی پارافیلیک را در بین ۴ گروه‌بندی براساس جنسیت و گرایش جنسی نشان دادند که همسانی درونی بین ۰/۸۲ تا ۰/۸۵ (مردان دگرجنس‌گرا $\alpha=0/85$ ، مردان غیردگرجنس‌گرا $\alpha=0/82$ ، زنان دگرجنس‌گرا $\alpha=0/82$ ، زنان غیردگرجنس‌گرا $\alpha=0/85$) برای این ۴ گروه اعلام شد [۲۳]. نمره ابعاد این پرسش‌نامه به‌علت یکسان بودن تعداد آیتم‌های هر بعد، از محاسبه میانگین پاسخ‌های افراد به سوالات هر بعد، به دست آمد.

به‌منظور تهیه نسخه فارسی مقیاس انواع پورنوگرافی، از روش ترجمه‌باز ترجمه استفاده شد. به این منظور ابتدا دو تحصیل‌کرده رشته زبان انگلیسی، پرسش‌نامه یادشده را به فارسی روان ترجمه کردند و سپس متن ترجمه‌شده ویراستاری شد. در مرحله بعد، دو متخصص زبان انگلیسی مجدداً متن ترجمه‌شده را به زبان انگلیسی برگرداندند و هر دو نسخه با هم تطبیق داده شدند. بعد از اطمینان از ترجمه مناسب ابزار به زبان فارسی، روایی محتوایی کیفی آن بررسی شد. به این صورت که نسخه نهایی در اختیار ۱۰ نفر از اعضای هیئت علمی گروه آموزشی روان‌شناسی بالینی دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی قرار گرفت تا اصلاحات لازم را اعمال کنند.

مقیاس استفاده مشکل‌ساز از هرزه‌نگاری (پورنوگرافی)^۶

مقیاس استفاده مشکل‌ساز از پورنوگرافی یک ابزار ۱۲ آیتمی است که کر و همکاران در سال ۲۰۱۴ [۲۷] طراحی کرده‌اند. این مقیاس ۴ مؤلفه دارد که عبارت‌اند از: مشکلات روان‌شناختی و اجتماعی، تمایل شدید به استفاده، ناتوانی در کنترل و استفاده به‌منظور فرار یا پرهیز از هیجان‌های منفی. برای به دست آوردن نمره هر بعد، نمره عبارات مربوط به آن بعد با هم جمع می‌شود

مقیاس انواع پورنوگرافی به جهت اینکه تا حدودی محدودیت‌های یادشده را کنار می‌گذارد، ابزار مناسبی در این زمینه به حساب می‌آید و از آنجایی که مقیاسی به زبان فارسی برای سنجش انواع پورنوگرافی نیز وجود ندارد، پژوهش حاضر با هدف تنظیم نسخه فارسی مقیاس انواع پورنوگرافی و بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی و ساختار عاملی آن در جامعه ایرانی انجام شد.

روش

مطالعه حاضر یک مطالعه توصیفی است. از بین افراد فعال در شبکه‌های مجازی (واتساپ، اینستاگرام، تلگرام و سایر وبسایت‌ها) ۵۰۰ نفر (از رده سنی ۱۸-۴۹ سال، ۳۱۸ نفر مرد و ۱۸۲ نفر زن با میانگین سنی $23/55 \pm 5/07$ سال) به‌صورت در دسترس انتخاب شدند. به‌منظور تخمین حجم نمونه از قاعده کلی پیشنهادشده توسط بنتلر و چو برای برآورد تعداد نمونه در تحقیقات روان‌سنجی استفاده شد [۲۶]. طبق این قانون، ۵ تا ۱۵ شرکت‌کننده به ازای تعداد سوالات، حجم نمونه کافی را به دست می‌دهد. با توجه به ۲۷ آیتم پرسش‌نامه انواع پورنوگرافی تعداد نمونه لازم در دامنه ۱۳۵ تا ۴۰۵ نفر در نظر گرفته شد که فرایند نمونه‌گیری تا سرحد رسیدن به تعداد نمونه موردنیاز به‌منظور جبران ریزش ادامه یافت.

روش نمونه‌گیری در این پژوهش، به‌صورت در دسترس و به‌صورت آنلاین بود و افرادی که از طریق شبکه‌های اجتماعی اطلاع پیدا کردند و داوطلب شرکت در پژوهش بودند، وارد مطالعه شدند. معیار ورود به مطالعه شامل مصرف پورنوگرافی (خودگزارشی)، سن بالای ۱۸ سال و دارا بودن رضایت جهت شرکت در پژوهش بود و شرکت‌کنندگانی که به بیش از ۵ درصد از سوالات پاسخ نداده بودند از مطالعه کنار گذاشته شدند.

ابزار پژوهش

پرسش‌نامه اطلاعات جمعیت‌شناختی

اطلاعات جمعیت‌شناختی از طریق پرسش‌نامه‌ای محقق‌ساخته که شامل اطلاعات مربوط به جنسیت، سن، وضعیت تأهل، وضعیت اشتغال، گرایش جنسی و میزان مصرف پورنوگرافی است، جمع‌آوری شد.

میزان مصرف پورنوگرافی با این سؤال که ابتدا معیار ورود به پژوهش هم بود، مطرح شد: «آیا در ۳۰ روز گذشته پورنوگرافی تماشا کرده‌اید؟» پاسخ به‌صورت «بله همیشه»، «بله گاهی» و «خیر» بود. در صورت بلی بودن پاسخ، سوالات بعدی که مرتبط با میزان و میانگین مصرف در روز/هفته/ماه بود، مطرح می‌شد.

5. Type of Pornography Scale (TPS)

6. Problematic Pornography Use Scale (PPUS)

از ضریب همبستگی پیرسون برای سنجش روایی هم‌زمان و از روش آلفای کرونباخ برای بررسی همسانی درونی استفاده شد. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۳ و نرم‌افزار لیزرل نسخه ۸/۸ تحلیل شدند.

یافته‌ها

از ۵۲۶ شرکت‌کننده، ۲۴/۳۳ درصد اعلام کردند که در ۳۰ روز گذشته به‌طور همیشگی پورنوگرافی تماشا کرده‌اند. ۷۰/۷۲ درصد از آن‌ها گاهی به تماشای پورنوگرافی نشسته‌اند و ۴/۹۵ درصد پورنوگرافی تماشا نکرده‌اند. از آنجایی که تماشای پورنوگرافی از معیارهای ورود به پژوهش بود، ۲۶ نفر به دلیل اینکه در ۳۰ روز گذشته پورنوگرافی تماشا نکرده بودند، از مطالعه کنار گذاشته شدند. این مطالعه بر روی ۵۰۰ نفر انجام شد. از این تعداد، ۳۱۸ نفر (۶۳/۶ درصد) مرد و ۳۷۵ نفر (۷۵ درصد) مجرد بودند. از نظر سطح تحصیلات ۴۵/۶ درصد دارای تحصیلات لیسانس و از نظر اشتغال، ۶۶/۶ درصد مشغول به تحصیل بودند. در زمینه گرایش جنسی، ۸۳ درصد از آن‌ها خود را دگرجنس‌گرا، ۱/۲ درصد همجنس‌گرا و ۱۵/۸ درصد دوجنس‌گرا می‌دانستند.

از ۵۰۰ نفر تماشاکننده پورنوگرافی، ۲۵/۶ درصد اعلام کردند که در ۳۰ روز گذشته همیشه و ۷۴/۴ درصد گاهی پورنوگرافی تماشا می‌کردند. کمترین میزان تماشای پورنوگرافی در ماه برای افرادی بود که بین ۶ تا ۱۰ بار (۱۷/۲ درصد) پورنوگرافی تماشا می‌کردند و بیشترین برای افرادی بود که بین ۱ تا ۲ بار (۳۹ درصد) پورنوگرافی تماشا می‌کردند.

روایی محتوایی

برای تعیین روایی محتوایی از روش لاوشه استفاده شد. بدین صورت که از ۱۰ نفر از متخصصین صاحب‌نظر در این زمینه خواسته شد در مورد ضرورت سؤالات در یک مقیاس لیکرت سه‌تایی نظرات خود را بیان کنند. نتایج در جدولی تنظیم شد و برای هر گویه نسبت روایی محتوایی^۸ محاسبه شد. در این پژوهش با توجه به تعداد متخصصان، حداقل روایی با این تعداد برابر با ۰/۶۲ بود. با توجه به نتایج به دست آمده ($CVR \geq 0/8$)، می‌توان گفت اعتبار محتوای مقیاس پذیرفته شده است [۲۹].

روایی سازه

تحلیل عاملی تأییدی یک روش آماری است که برای تأیید ساختار مدل‌های عاملی از قبل فرض شده و همچنین در جهت بررسی انطباق و هم‌نواپی میان داده‌های مشاهده‌شده و سازه‌های نظری استفاده می‌شود. در سازه نظری از قبل تعیین شده برای مقیاس انواع پورنوگرافی به ۳ عامل اشاره شده است. این در حالی

و در نهایت مجموع نمرات ابعاد ۴ گانه به‌عنوان نمره کل در نظر گرفته می‌شود. دامنه نمرات از صفر تا ۶۰ متغیر است و نمرات بالا نشان‌دهنده مشکلاتی در آن مقیاس است. ضریب آلفای کرونباخ این زیرمقیاس‌ها را کر و همکاران در سال ۲۰۱۴ در جمعیت نرمال عبری‌زبان اسرائیلی با تعداد نمونه ۲۳۵۳ نفر به ترتیب ۰/۹۱، ۰/۸۶، ۰/۷۵ و ۰/۹۳ گزارش کرده‌اند [۲۷]. در ایران، اعتباریابی آن را درویش‌ملا و نیک‌منش در نمونه ۲۱۳ نفری از دانشجویان دانشگاه گیلان بررسی کردند [۲۸]. همسانی درونی با استفاده از آلفای کرونباخ برای عامل‌های نسخه فارسی مقیاس از ۰/۸۳ تا ۰/۸۹ و برای کل مقیاس ۰/۸۵ گزارش شده است. نتایج تحلیل عاملی تأییدی، مدل چهارعاملی نسخه فارسی مقیاس استفاده مشکل‌ساز از هرزه‌نگاری را مورد تأیید قرار داد و تمامی شاخص‌های برازندگی در حد مطلوب و مشابه با نسخه اصلی مقیاس اعلام شد.

روش اجرای پژوهش

این مطالعه مورد تأیید کمیته اخلاق پژوهشی دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی قرار گرفت. اصول اخلاقی تماماً در این پژوهش رعایت شد. شرکت‌کنندگان اجازه داشتند هر زمان که مایل بودند از پژوهش خارج شوند. اطلاعات شناسایی شرکت‌کنندگان به دلیل حساسیت موضوع پژوهش و روش نمونه‌گیری آنلاین، حتی برای پژوهشگر نیز قابل دسترسی نبود.

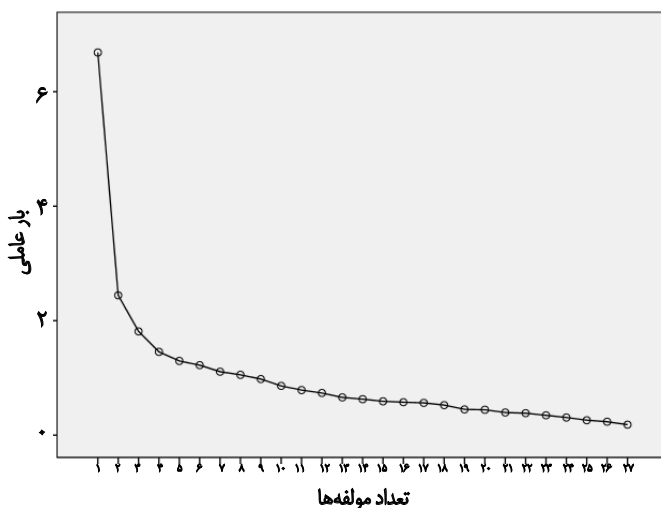
لینک پرسش‌نامه پس از ساخت همراه با توضیحات مربوط به هدف پژوهش، حفظ رازداری و عدم دسترسی نویسنده به اطلاعات هویتی هر شرکت‌کننده، محرمانه ماندن پاسخ‌ها و مدت‌زمان اجرا در گروه‌های اینترنتی وابسته به نرم‌افزارهای تلگرام، واتساپ و اینستاگرام پخش شد. افراد کاملاً با میل خود و با آگاهی قبلی وارد لینک شدند و بدون اینکه نیازی به اطلاعات هویتی آن‌ها باشد به پرسش‌ها پاسخ دادند. شرکت‌کنندگان برای شرکت در این پژوهش رضایت‌نامه را تکمیل کردند و سپس به مقیاس انواع پورنوگرافی و مصرف مشکل‌ساز پورنوگرافی پاسخ دادند. از میان جامعه‌ای که قبلاً گفته شد، ۱۷۸۰ نفر به صورت داوطلبانه از لینک پرسش‌نامه‌ها بازدید کردند که از این بین ۵۲۷ نفر به پرسش‌نامه‌ها به‌طور کامل پاسخ دادند و سپس ۵۰۱ نفر براساس ملاک‌های ورود و خروج به‌عنوان نمونه در نظر گرفته شدند. یک نفر هم به‌علت داده‌های پرت از مطالعه کنار گذاشته شد و ۵۰۰ نفر در مطالعه باقی ماندند.

تجزیه و تحلیل آماری

به‌منظور تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (میانگین و درصد) و همچنین از روش لاوشه^۷ برای بررسی روایی محتوا، از تحلیل عاملی اکتشافی و تحلیل عاملی تأییدی برای بررسی روایی سازه،

8. Content validity ratio (CVR)

7. Lawshe's method

تصویر ۱. نمودار سنگ‌ریزه تحلیل عاملی مقیاس انواع پورنوگرافی

مجله روان‌پزشکی و روان‌شناسی بالین ایران

است که طبق جدول شماره ۱، با وجود اینکه شاخص‌های ریشه میانگین مربعات خطای تقریب^۱، شاخص برازش هنجار نشده^{۱۰} و شاخص برازش تطبیقی^{۱۱} در حد مطلوب هستند، اما سایر شاخص‌های برازش در وضعیت مطلوبی قرار نداشتند و ضعیف هستند. بنابراین این احتمال وجود دارد که بتوان مدل اندازه‌گیری مناسب‌تری برای پی بردن به ساختار عاملی این پرسش‌نامه پیدا کرد. به همین جهت استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی گزینه مناسبی خواهد بود.

است ۰/۸۴ به دست آمد و آزمون کرویت بارلت^{۱۲} از نظر آماری معنادار ($P < 0/001$) بود که کفایت مناسب نمونه را نشان می‌داد. تعداد ۷ عامل با روش تحلیل عاملی از طریق تحلیل مؤلفه‌های اصلی^{۱۳} با چرخش واریماکس^{۱۴}، با ارزش ویژه بیشتر از ۱ تأیید شد (تصویر شماره ۱). در کل، این ۷ عامل می‌توانند حدود ۶۰ درصد پراکندگی نمره کل انواع پورنوگرافی را تبیین کنند (جدول شماره ۲).

جهت بررسی ساختار عاملی این مقیاس از تحلیل عاملی اکتشافی با متد حداکثر بیشینه درست‌نمایی استفاده شد و چرخش‌های مختلف نظیر چرخش پرومکس، واریماکس و ابلیمین مورد آزمایش قرار گرفت. در نهایت چرخش واریماکس به دلیل برازش منطقی‌تر آن نسبت به سایر چرخش‌ها انتخاب و از اطلاعات حاصل از این چرخش برای تحلیل نهایی استفاده شد. در تحلیل عاملی ابتدایی این ابزار، مقدار شاخص KMO برابر با

طبق نتایج جدول شماره ۳، هر آیتم باتوجه به بار عاملی بیش از ۰/۳ در یکی از عوامل قرار می‌گیرد. آیتم ۲۷ به دلیل پایین بودن بار عاملی و میزان اهمیت کمتر محتوای آیتم نسبت به سؤالات دیگر (سایر انواع پورنوگرافی ذکر نشده) از مقیاس حذف شد.

بعد از مشخص شدن عامل‌ها و آیتم‌های زیربنایی، هر کدام از آن‌ها باتوجه به پیشینه نظری و پژوهشی نام‌گذاری شدند که نتایج آن در جدول شماره ۴ قابل مشاهده است. برخی آیتم‌ها در چند عامل می‌توانند قرار بگیرند، اما باتوجه به نظریاتی که در این زمینه وجود دارد، سعی شد در عامل بهتر و مرتبط‌تر قرار بگیرد.

- 12. Bartlett's Test of Sphericity
- 13. Principle component analysis
- 14. Varimax

- 9. Root mean square error of approximation (RMSEA)
- 10. Non-normed fit index (NNFI)
- 11. Comparative fit index (CFI)

جدول ۱. شاخص‌های برازش مدل سه‌عاملی

شاخص	شاخص	شاخص	شاخص	ریشه	درجه آزادی /	شاخص
برازش	نیکویی	نیکویی	برازش	میانگین	کای اسکوئر	برازش
هنجار نشده	برازش تعدیل شده	برازش	تطبیقی	مربعات		
				خطای تقریب		
۰/۹۳	۰/۶۵	۰/۷۸	۰/۹۴	۰/۰۷۶	۳/۳۵	مدل سه‌عاملی

مجله روان‌پزشکی و روان‌شناسی بالین ایران

جدول ۲. بارهای عاملی اصلی و چرخش یافته در تحلیل عاملی اکتشافی برای پرسش‌نامه انواع پورنوگرافی

شماره عامل	بار عامل اصلی	بار عاملی چرخش یافته	درصد واریانس تبیینی چرخش یافته	درصد واریانس تجمعی چرخش یافته
۱	۷/۰۰۱	۳/۶۵۳	۱۳/۵۲۸	۱۳/۵۲۸
۲	۲/۴۱۱	۲/۵۰۶	۹/۲۸۳	۲۲/۸۱۱
۳	۱/۷۸۷	۲/۳۵۲	۸/۷۱۰	۳۱/۵۲۱
۴	۱/۴۲۸	۲/۲۴۹	۸/۳۲۹	۳۹/۸۵۱
۵	۱/۲۸۲	۱/۹۴۶	۷/۲۰۷	۴۷/۰۵۸
۶	۱/۱۹۷	۱/۸۶۴	۶/۹۰۴	۵۳/۹۶۲
۷	۱/۰۸۹	۱/۶۲۵	۶/۰۲۰	۵۹/۹۸۱

مجله روان‌پزشکی و روان‌شناسی بالین ایران

روایی هم‌زمان

در این مطالعه، نتایج تحلیل عاملی تأییدی، مدل سه‌عاملی نسخه اصلی مقیاس انواع پورنوگرافی (TPS) را مورد تأیید قرار نداد. همان‌طور که در مقاله اصلی این مقیاس بیان شده بود [۲۳]، مصرف پورنوگرافی و نگاه به محتوای جنسی در فرهنگ‌ها و جوامع مختلف می‌تواند به شدت متفاوت باشد. از آنجا که هر جامعه دارای متغیرهای مختلفی است، دیدگاه‌ها و نگرش‌ها نسبت به موضوعات جنسی و پورنوگرافی به شدت تحت تأثیر عوامل فرهنگی، مذهبی، اجتماعی، قانونی و تاریخی هر جامعه هستند [۳۰، ۳۱]. به نظر می‌رسد وجود همین تفاوت‌ها در جامعه ایرانی و جامعه شرکت‌کنندگان پژوهش اصلی موجب شده است عواملی بیشتر از چیزی که در پیشینه آورده شده بود، به دست آید.

نتایج تحلیل عاملی اکتشافی بیانگر برانزندی مقیاس در یک ساختار ۷ عاملی (پورنوگرافی با بن‌مایه خشونت‌آمیز، پورنوگرافی با بن‌مایه رابطه جنسی گروهی، پورنوگرافی با بن‌مایه همجنس‌گرایان و دوجنس‌گرایان، پورنوگرافی با بن‌مایه ویژگی‌های زنانه، پورنوگرافی با بن‌مایه اولین رابطه جنسی، پورنوگرافی با بن‌مایه رفتارهای جنسی، پورنوگرافی با بن‌مایه انواع دخول) بود. نتایج پژوهش ما به ۴ عامل (پورنوگرافی با بن‌مایه ویژگی‌های زنانه، پورنوگرافی با بن‌مایه اولین رابطه جنسی، پورنوگرافی با بن‌مایه رفتارهای جنسی و پورنوگرافی با بن‌مایه انواع دخول) علاوه بر ۳ عامل رابطه جنسی گروهی (معادل پورنوگرافی با بن‌مایه رابطه جنسی گروهی)، رابطه جنسی غیردوگنس‌گرا (معادل پورنوگرافی با بن‌مایه همجنس‌گرایان و دوجنس‌گرایان) و محتوای انحرافی یا پارافیلیک (معادل پورنوگرافی با بن‌مایه خشونت‌آمیز) که در پژوهش اصلی نیز به دست آمدند، دست یافت [۲۳]. بنابراین تمام ۲۶ آیتم انواع پورنوگرافی در نسخه نهایی حفظ شدند و اکنون در یک مقیاس ۷ عاملی توزیع شده‌اند. این مدل ۷ عاملی این فرصت را برای تحقیقات آتی فراهم می‌کند تا نقش هر یک از مؤلفه‌ها را در چارچوب‌های نظری مختلف بررسی کنند.

جهت بررسی روایی هم‌زمان مقیاس انواع پورنوگرافی، شرکت‌کنندگان به مقیاس استفاده مشکل‌ساز از پورنوگرافی نیز پاسخ دادند (جدول شماره ۵). همان‌طور که در جدول شماره ۵ مشاهده می‌شود، نمره کل مصرف مشکل‌ساز پورنوگرافی با تمام انواع پورنوگرافی به‌غیر از پورنوگرافی با بن‌مایه خشونت‌آمیز و رفتارهای جنسی، رابطه مثبت و معنادار دارد و با این دو نوع هم رابطه مثبت اما ضعیف دارد که به‌خاطر حجم بالای نمونه و اینکه مقدار ضریب همبستگی زیر ۰/۳ بود، از ذکر معناداری خودداری شد. بنابراین، مقیاس انواع پورنوگرافی روایی هم‌زمانی مطلوبی با مقیاس استفاده مشکل‌ساز از پورنوگرافی دارد.

پایایی

به‌منظور بررسی همسانی درونی مقیاس انواع پورنوگرافی از روش ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد (جدول شماره ۶). میزان آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۸۷ به دست آمد. بالاترین مقدار ۰/۸۶ و پایین‌ترین مقدار ۰/۵۵ بود. مقدار امگا نیز به‌عنوان شاخصی از خانواده سنجش پایایی، برای کل مقیاس ۰/۸۶۴ و برای عوامل در دامنه ۰/۸۹ تا ۰/۵۶ به دست آمد.

بحث

هدف پژوهش حاضر بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس انواع پورنوگرافی در جامعه ایرانی بود. نتایج این مطالعه نشان‌دهنده ساختار عاملی این مقیاس بود. نسخه ترجمه‌شده این مقیاس به فارسی از روایی محتوایی مطلوبی برخوردار بود و برای پاسخ‌دهندگان قابل فهم و درک بود. روایی هم‌زمان این مقیاس مناسب بود و همچنین همسانی درونی بالایی داشت و از اعتبار خوب و قابل قبولی برخوردار بود.

جدول ۳. ماتریس بارهای عاملی هر آئتم در مؤلفه‌های چرخش واریماکس

آئتم	عامل						
	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱	۰/۰۰۹	۰/۱۴۹	۰/۱۰۳	۰/۲۰۹	۰/۵۴۵	۰/۱۷۱	۰/۳۰۹
۲	۰/۰۴۴	۰/۰۳۳	۰/۱۰۵	۰/۲۴۴	۰/۰۲۹	۰/۱۱۶	۰/۷۵۳
۳	۰/۰۳۳	۰/۲۱۱	۰/۱۹۶	۰/۶۳۷	۰/۰۱۴	۰/۰۶۹	۰/۲۸۰
۴	۰/۱۲۷	۰/۴۴۹	۰/۳۵۸	۰/۴۹۲	۰/۰۸۳	۰/۰۸۵	۰/۰۶۲
۵	۰/۱۴۲	۰/۱۳۶	۰/۴۰۴	۰/۳۸۲	۰/۳۵۹	۰/۱۷۵	۰/۱۲۹
۶	۰/۰۷۱	۰/۰۸۰	۰/۰۰۴	۰/۷۶۸	۰/۱۰۵	۰/۰۶۶	۰/۱۴۶
۷	۰/۰۶۱	۰/۲۰۰	۰/۱۸۰	۰/۴۴۸	۰/۳۰۴	۰/۲۲۵	۰/۳۰۱
۸	۰/۰۴۳	۰/۰۶۲	۰/۳۶۶	۰/۳۹۸	۰/۰۱۵	۰/۵۷۷	۰/۱۹۶
۹	۰/۰۴۸	۰/۳۷۳	۰/۰۸۸	۰/۱۳۸	۰/۱۸۳	۰/۱۰۱	۰/۶۱۸
۱۰	۰/۱۵۱	۰/۴۳۹	۰/۴۹۲	۰/۱۱۸	۰/۱۱۶	۰/۲۱۷	۰/۰۳۴
۱۱	۰/۰۸۷	۰/۱۴۲	۰/۲۰۲	۰/۱۳۹	۰/۷۲۲	۰/۱۹۲	۰/۰۱۸
۱۲	۰/۰۳۱	۰/۰۴۸	۰/۱۰۲	۰/۲۲۹	۰/۱۹۴	۰/۶۲۴	۰/۲۱۹
۱۳	۰/۱۲۹	۰/۱۰۴	۰/۱۲۸	۰/۰۰۰	۰/۱۵۳	۰/۷۱۸	۰/۰۹۴
۱۴	۰/۲۳۹	۰/۷۶۸	۰/۱۵۹	۰/۱۲۷	۰/۰۸۳	۰/۰۱۷	۰/۰۷۴
۱۵	۰/۴۰۳	۰/۰۴۰	۰/۱۷۳	۰/۱۹۴	۰/۰۵۶	۰/۵۲۶	۰/۰۸۷
۱۶	۰/۲۷۴	۰/۷۰۳	۰/۰۸۳	۰/۱۲۴	۰/۰۳۲	۰/۱۱۶	۰/۱۳۷
۱۷	۰/۲۲۸	۰/۱۵۲	۰/۷۶۷	۰/۰۰۶	۰/۰۶۶	۰/۱۵۵	۰/۰۸۱
۱۸	۰/۸۰۸	۰/۲۲۵	۰/۱۵۲	۰/۰۴۴	۰/۰۵۶	۰/۰۵۹	۰/۰۰۹
۱۹	۰/۸۰۷	۰/۲۵۵	۰/۱۳۱	۰/۰۵۵	۰/۰۴۸	۰/۱۳۴	۰/۰۵۴
۲۰	۰/۲۵۸	۰/۵۹۰	۰/۰۳۸	۰/۱۰۳	۰/۱۶۵	۰/۰۲۴	۰/۲۲۴
۲۱	۰/۷۹۰	۰/۳۴۵	۰/۰۰۸	۰/۰۵۲	۰/۱۳۸	۰/۰۰۷	۰/۰۰۸
۲۲	۰/۸۲۴	۰/۰۹۸	۰/۱۲۱	۰/۰۲۷	۰/۰۸۶	۰/۱۳۶	۰/۰۰۷
۲۳	۰/۱۴۴	۰/۳۰۸	۰/۰۳۷	۰/۱۲۹	۰/۷۲۸	۰/۰۷۴	۰/۰۴۸
۲۴	۰/۳۴۴	۰/۰۱۷	۰/۰۲۰	۰/۳۱۵	۰/۳۸۶	۰/۰۶۷	۰/۰۹۲
۲۵	۰/۴۸۵	۰/۰۳۲	۰/۳۳۴	۰/۰۳۷	۰/۰۴۹	۰/۰۲۶	۰/۳۸۹
۲۶	۰/۱۴۵	۰/۰۵۷	۰/۷۸۷	۰/۲۰۱	۰/۱۲۶	۰/۰۳۶	۰/۱۲۰

جدول ۴. شماره آیت‌ها و عوامل پرسش‌نامه انواع پورنوگرافی

شماره	عامل	شماره سؤالات
۱	پورنوگرافی با بن‌مایه خشونت‌آمیز	۲۵، ۲۲، ۲۱، ۱۹، ۱۸
۲	پورنوگرافی با بن‌مایه رابطه جنسی گروهی	۲۰، ۱۶، ۱۴، ۴
۳	پورنوگرافی با بن‌مایه همجنس‌گرایان و دوجنس‌گرایان	۲۶، ۱۷، ۱۰، ۸، ۵
۴	پورنوگرافی با بن‌مایه ویژگی‌های زنان	۲۴، ۶، ۳
۵	پورنوگرافی با بن‌مایه اولین رابطه جنسی	۲۳، ۱۱، ۱
۶	پورنوگرافی با بن‌مایه رفتارهای جنسی	۱۵، ۱۳، ۱۲
۷	پورنوگرافی با بن‌مایه انواع دخول	۹، ۷، ۲
۸	کل	۲۶، ۱

مجله روان‌پزشکی و روان‌شناسی بالین ایران

جدول ۵. همبستگی بین مصرف مشکل‌ساز پورنوگرافی و ابعاد آن با انواع پورنوگرافی

متغیر	پورنوگرافی با بن‌مایه خشونت‌آمیز**	پورنوگرافی با بن‌مایه رابطه جنسی گروهی**	پورنوگرافی با بن‌مایه همجنس‌گرایان و دوجنس‌گرایان**	پورنوگرافی با بن‌مایه ویژگی‌های زنان**	پورنوگرافی با بن‌مایه اولین رابطه جنسی**	پورنوگرافی با بن‌مایه رفتارهای جنسی**	پورنوگرافی با بن‌مایه انواع دخول**
نمره کل مصرف مشکل‌ساز پورنوگرافی	۰/۲۹۱	۰/۳۵۰	۰/۳۴۵	۰/۳۸۷	۰/۳۸۹	۰/۱۶۶	۰/۳۰۴
مشکلات روان‌شناختی و اجتماعی	۰/۲۴۴	۰/۲۶۶	۰/۳۲۷	۰/۳۰۴	۰/۳۴۵	۰/۱۳۵	۰/۲۵۵
تمایل شدید به استفاده	۰/۳۰۰	۰/۳۲۰	۰/۳۱۴	۰/۳۳۶	۰/۲۳۶	۰/۱۴۵	۰/۲۰۲
ناتوانی در کنترل مصرف	۰/۲۳۰	۰/۳۳۵	۰/۲۸۱	۰/۳۴۴	۰/۳۴۱	۰/۱۱۱	۰/۲۸۷
استفاده به‌منظور فرار یا اجتناب از هیجان منفی	۰/۱۹۹	۰/۲۵۲	۰/۲۱۵	۰/۲۵۱	۰/۳۰۵	۰/۱۲۵	۰/۲۲۰

مجله روان‌پزشکی و روان‌شناسی بالین ایران

** همبستگی در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 کتابخانه دیجیتال ملی
 کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

جدول ۶. آلفای کرونباخ عوامل پرسش‌نامه انواع پورنوگرافی

شماره	عامل	ضریب آلفای کرونباخ	مقدار امگا
۱	پورنوگرافی با بن‌مایه خشونت‌آمیز	۰/۸۶۹	۰/۸۹۱
۲	پورنوگرافی با بن‌مایه رابطه جنسی گروهی	۰/۷۳۱	۰/۷۳۵
۳	پورنوگرافی با بن‌مایه همجنس‌گرایان و دوجنس‌گرایان	۰/۶۷۳	۰/۶۴۸
۴	پورنوگرافی با بن‌مایه ویژگی‌های زنان	۰/۵۹۱	۰/۶۶۷
۵	پورنوگرافی با بن‌مایه اولین رابطه جنسی	۰/۶۱۹	۰/۶۴۰
۶	پورنوگرافی با بن‌مایه رفتارهای جنسی	۰/۵۵۴	۰/۵۶۵
۷	پورنوگرافی با بن‌مایه انواع دخول	۰/۶۱۲	۰/۶۰۸
۸	کل	۰/۸۷۹	۰/۸۶۴

مجله روان‌پزشکی و روان‌شناسی بالین ایران

جامعه‌پسندانه و دچار سوگیری شده باشد که در این پژوهش برای دست‌یابی به پاسخ‌های صادقانه از نمونه‌گیری آنلاین و بدون ذکر اطلاعات شناسایی و همچنین تأکید بر اصل رازداری و محرمانه ماندن پاسخ‌ها در ابتدای پرسش‌نامه‌ها استفاده شد. از طرف دیگر، امکان دارد حجم زیاد سؤالات و عامل خستگی و حواس‌پرتی، پاسخ‌گویی شرکت‌کنندگان را تحت تأثیر قرار داده باشد که تیم تحقیقات برای پیشگیری از این موضوع و در جهت تشویق شرکت‌کنندگان به ارائه پاسخ‌های دقیق، هدیه‌ای نقدی در نظر گرفتند و در پایان مطالعه به قید قرعه به ۳ نفر از شرکت‌کنندگان اهدا کردند.

اگرچه در این مطالعه تقریباً اکثریت ویژگی‌های روان‌سنجی ابزار مورد بررسی قرار گرفت، اما پیشنهاد می‌شود در مطالعات آتی به بررسی سایر ابعاد روان‌سنجی این ابزار پرداخته شود تا بتوان از آن با قطعیت و اطمینان خاطر بیشتر در پژوهش‌های مربوط به علل و پیامدهای مرتبط با مصرف پورنوگرافی استفاده کرد. همچنین پیشنهاد می‌شود ویژگی‌های روان‌سنجی این ابزار در جوامع افراد با مصرف مشکل‌ساز و اعتیادی پورنوگرافی و همچنین گروه‌های سنی دیگر به خصوص نوجوانان به‌علت پایین آمدن سن مصرف پورنوگرافی، در جهت دست‌یابی به نگرش و علائق جوامع مختلف نسبت به محتوای پورنوگرافی، بررسی شود.

ملاحظات اخلاقی

این مطالعه دارای کد اخلاق IR.USWR.REC.1401.032 از دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی تهران است.

حامی مالی

این پژوهش هیچ کمک مالی از سازمان‌های تأمین مالی در بخش‌های عمومی، تجاری یا غیرانتفاعی دریافت نکرد.

مشارکت نویسندگان

نظارت بر اجرای پژوهش و صحت داده‌ها: حمید پورشریفی؛ مفهوم‌سازی، روش‌شناسی، تحلیل و نگارش پیش‌نویس، ویراستاری و نهایی‌سازی نوشته: بهار دهقانپور هنزائی؛ تحقیق و بررسی و منابع: میلاد کدخدا و فاطمه رئیسیان.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان، این مطالعه هیچ تعارض منافی ندارد.

تشکر و قدردانی

نویسندگان از اعضای هیئت علمی گروه روانشناسی بالینی دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی که در مرحله تعیین روالی محتوایی مقیاس مشارکت کرده بودند و همچنین تمامی شرکت‌کنندگان که در این پژوهش ما را یاری کردند، تشکر می‌کنند.

به‌منظور بررسی روایی هم‌زمان از مقیاس مصرف مشکل‌ساز پورنوگرافی استفاده شد. نتایج نشان داد نمره کل مصرف مشکل‌ساز پورنوگرافی با اکثر انواع پورنوگرافی رابطه مثبت و معنادار دارد. این یافته با نتایج یافته‌های پیشین همسوست [۳۲، ۳۳]. در دو نوع پورنوگرافی با بن‌مایه خشونت‌آمیز و رفتارهای جنسی نیز با نمره کل این مقیاس رابطه مثبت وجود دارد، اما به‌علت ضعیف بودن این رابطه و همچنین بالا بودن تعداد نمونه از ذکر معناداری خودداری شد. نکته حائز اهمیت، رابطه مثبت و معنادار بُعد تمایل شدید به استفاده مقیاس مصرف مشکل‌ساز پورنوگرافی با پورنوگرافی با بن‌مایه خشونت‌آمیز است. ما این‌طور می‌توانیم تبیین کنیم که مصرف مکرر پورنوگرافی، افراد را به سمت مشاهده صحنه‌های خشن‌تر این نوع از محتوا سوق می‌دهد؛ چراکه طبق مطالعات متعدد این افراد، دیگر با صحنه‌های سافت و ملایم تحریک نمی‌شوند و برای رسیدن به برانگیختگی نیازمند مشاهده صحنه‌های خشونت‌آمیز هستند [۳۴، ۳۵].

ضریب آلفای کرونباخ این مقیاس در حد مطلوب به دست آمد که نزدیک به مقدار گزارش‌شده برای ابزار اصلی در مطالعه هالد و استولهور بود [۲۳]. درمورد همسانی درونی هر یک از ۷ عامل، تنها ۲ عامل پورنوگرافی با بن‌مایه ویژگی‌های زنانه و پورنوگرافی با بن‌مایه رفتارهای جنسی مقدار آلفای کرونباخ پایینی داشتند که تعداد کم عبارات این عامل‌ها ممکن است از علل پایین بودن همسانی درونی آن‌ها باشد. علی‌رغم مطلوب بودن همسانی درونی کل مقیاس بهتر است که از آن به شکلی محتاطانه در پژوهش‌ها استفاده کرد.

نتیجه‌گیری

تا به امروز مطالعه‌های درزمینه ابزارهای سنجش محتوای پورنوگرافی در سطح داخلی معرفی نشده بود. تحلیل‌های این مطالعه نشان می‌دهد می‌توان علاقه به محتوای پورنوگرافی را طی یک معیار ۷ عاملی ارزیابی کرد. باتوجه‌به اینکه در این مقیاس، چندین ماده غیراصولی به‌ویژه پورنوگرافی تهاجمی و خشونت‌آمیز درج شده است، پیامدهای مخربی نظیر افزایش سطح نگرش‌های حمایت از خشونت علیه زنان یا پرخاشگری جنسی به گروه کاربران آن نسبت داده می‌شود. به همین دلیل، اندازه‌گیری معتبر و قابل اعتماد محتوای پورنوگرافی، یک وظیفه مهم و اساسی باقی می‌ماند. علاوه‌براین، باتوجه‌به پایه تجربی قوی، اختصار و سهولت استفاده از این مقیاس، می‌تواند به یک راه‌حل عملی برای انجام طیف گسترده‌ای از مطالعات مرتبط با استفاده ناپه‌نجاز از پورنوگرافی تبدیل شود. بنابراین می‌توان از این ابزار در مطالعات پژوهشی درزمینه پورنوگرافی و مسائل مربوط به علل و پیامدهای آن، بررسی‌های اجتماعی عمومی، مطالعات اپیدمیولوژیک، تحقیقات بالینی و پزشکی قانونی استفاده کرد.

این پژوهش محدودیت‌هایی داشت که باید به آن‌ها اشاره شود. در فرهنگ جامعه ما به‌علت تابو بودن مسائل جنسی به‌خصوص پورنوگرافی، به نظر می‌رسد پاسخ‌های شرکت‌کنندگان تا حدی

References

- [1] Husain W, Qureshi Z. Preferences in marital sexual practices and the role of pornography. *Sexologies*. 2016; 25(2):e35-41. [DOI:10.1016/j.sexol.2016.01.005]
- [2] Malamuth NM, Addison T, Koss M. Pornography and sexual aggression: Are there reliable effects and can we understand them? *Annual Review of Sex Research*. 2000; 11:26-91. [PMID]
- [3] Kohut T, Balzarini RN, Fisher WA, Grubbs JB, Campbell L, Prause N. Surveying pornography use: A shaky science resting on poor measurement foundations. *Journal of Sex Research*. 2020; 57(6):722-42. [DOI:10.1080/00224499.2019.1695244] [PMID]
- [4] Döring N, Mohseni MR. Are online sexual activities and sexting good for adults' sexual well-being? Results from a national online survey. *International Journal of Sexual Health*. 2018; 30(3):250-63. [DOI:10.1080/19317611.2018.1491921]
- [5] Lewczuk K, Wójcik A, Gola M. Increase in the prevalence of online pornography use: Objective data analysis from the period between 2004 and 2016 in Poland. *Archives of Sexual Behavior*. 2022; 51(2):1157-71. [DOI:10.1007/s10508-021-02090-w] [PMID] [PMCID]
- [6] Pornhub Insights. Pornhub's 2013 Year in Review [Internet]. 2023 [Updated 2023 October 23]. Available from: [Link]
- [7] Pornhub Insights. The 2019 Year in Review [Internet]. 2023 [Updated 2023 October 23]. Available from: [Link]
- [8] Peter J, Valkenburg PM. Adolescents' exposure to sexually explicit material on the Internet. *Communication Research*. 2006; 33(2):178-204. [DOI:10.1177/0093650205285369]
- [9] Wright PJ. U.S. males and pornography, 1973-2010: Consumption, predictors, correlates. *Journal of Sex Research*. 2013; 50(1):60-71. [DOI:10.1080/00224499.2011.628132] [PMID]
- [10] Braithwaite SR, Coulson G, Keddington K, Fincham FD. The influence of pornography on sexual scripts and hooking up among emerging adults in college. *Archives of Sexual Behavior*. 2015; 44(1):111-23. [DOI:10.1007/s10508-014-0351-x] [PMID]
- [11] Hald GM, Malamuth NN. Experimental effects of exposure to pornography: The moderating effect of personality and mediating effect of sexual arousal. *Archives of Sexual Behavior*. 2015; 44(1):99-109. [DOI:10.1007/s10508-014-0291-5] [PMID]
- [12] Sabina C, Wolak J, Finkelhor D. The nature and dynamics of internet pornography exposure for youth. *Cyberpsychology & Behavior*. 2008; 11(6):691-3. [DOI:10.1089/cpb.2007.0179] [PMID]
- [13] Hald GM. Gender differences in pornography consumption among young heterosexual Danish adults. *Archives of Sexual Behavior*. 2006; 35(5):577-85. [DOI:10.1007/s10508-006-9064-0] [PMID]
- [14] Hald GM, Mulya TW. Pornography consumption and non-marital sexual behaviour in a sample of young Indonesian university students. *Culture, Health & Sexuality*. 2013; 15(8):981-96. [DOI:10.1080/13691058.2013.802013] [PMID]
- [15] Kamalzadeh L, Alavi K, Salehi M. [Comorbidity of bipolar disorder and multiple paraphilias: A case report (Persian)]. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*. 2015; 21(1):69-74. [Link]
- [16] Ogas O, Gaddam S. A billion wicked thoughts: What the world's largest experiment reveals about human desire. New York: Dutton; 2011. [Link]
- [17] Ogas O, Gaddam S. A billion wicked thoughts: What the internet tells us about sexual relationships. New York: Dutton; 2012. [Link]
- [18] Hald GM, Malamuth NM, Yuen C. Pornography and attitudes supporting violence against women: Revisiting the relationship in nonexperimental studies. *Aggressive Behavior*. 2010; 36(1):14-20. [DOI:10.1002/ab.20328] [PMID]
- [19] Rostad WL, Gittins-Stone D, Huntington C, Rizzo CJ, Pearlman D, Orchowski L. The association between exposure to violent pornography and teen dating violence in grade 10 high school students. *Archives of Sexual Behavior*. 2019; 48(7):2137-47. [DOI:10.1007/s10508-019-1435-4] [PMID]
- [20] Baer JL, Kohut T, Fisher WA. Is pornography use associated with anti-woman sexual aggression? Re-examining the confluence model with third variable considerations. *The Canadian Journal of Human Sexuality*. 2015; 24(2):160-73. [DOI:10.3138/cjhs.242-a6]
- [21] Wright PJ, Tokunaga RS, Kraus A. A meta-analysis of pornography consumption and actual acts of sexual aggression in general population studies. *Journal of Communication*. 2016; 66(1):183-205. [DOI:10.1111/jcom.12201]
- [22] Sun C, Miezian E, Lee NY, Shim JW. Korean men's pornography use, their interest in extreme pornography, and dyadic sexual relationships. *International Journal of Sexual Health*. 2015; 27(1):16-35. [DOI:10.1080/19317611.2014.927048]
- [23] Hald GM, Štulhofer A. What types of pornography do people find arousing and do they cluster? Assessing types and categories of pornography in a large-scale online sample. *Journal of Sex Research*. 2016; 53(7):849-59. [DOI:10.1080/00224499.2015.1065953] [PMID]
- [24] Hald GM. Gender differences: Behavioral, situational, and interpersonal patterns of pornography consumption. *Generation P*. 2007; 118-32. [Link]
- [25] Hald GM, Seaman C, Linz D. Sexuality and pornography. In: Tolman DL, Diamond LM, Bauermeister JA, George WH, Pfaus JG, Ward LM, editors. *APA handbook of sexuality and psychology, Vol. 2. Contextual approaches*. Washington: American Psychological Association. [DOI:10.1037/14194-001]
- [26] Bentler PM, Chou CP. Practical issues in structural modeling. *Sociological Methods & Research*. 1987; 16(1):78-117. [DOI:10.1177/0049124187016001004]
- [27] Kor A, Zilcha-Mano S, Fogel YA, Mikulincer M, Reid RC, Potenza MN. Psychometric development of the Problematic Pornography Use Scale. *Addictive Behaviors*. 2014; 39(5):861-8. [DOI:10.1016/j.addbeh.2014.01.027] [PMID]
- [28] Darvish Molla M, Nikmanesh Z. [Psychometric properties of the Persian version of problematic pornography use scale (pornography addiction) (Persian)]. *Psychological Methods and Models*. 2017; 8(27):49-63. [Link]
- [29] Hambleton RK. The next generation of the ITC test translation and adaptation guidelines. *European Journal of Psychological Assessment*. 2001; 17(3):164-72. [DOI:10.1027//1015-5759.17.3.164]
- [30] Rowland DL, Uribe D. Pornography use: What do cross-cultural patterns tell us? In: Rowland DL, Jannini EA, editors. *Cultural differences and the practice of sexual medicine: A guide for sexual health practitioners*. Berlin: Springer International Publishing; 2020. [DOI:10.1007/978-3-030-36222-5_18]

- [31] Ahorsu DK, Adjorlolo S, Nurmala I, Ruckwongpatr K, Strong C, Lin CY. Problematic porn use and cross-cultural differences: A brief review. *Current Addiction Reports*. 2023; 10:572-80. [DOI:10.1007/s40429-023-00505-3]
- [32] Hanseder S, Dantas JAR. Males' lived experience with self-perceived pornography addiction: A qualitative study of problematic porn use. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2023; 20(2):1497. [DOI:10.3390/ijerph20021497] [PMID] [PMCID]
- [33] Willoughby BJ, Dover CR. Context matters: Moderating effects in the associations between pornography use, perceived addiction, and relationship well-being. *Journal of Sex Research*. 2022; 1-14. [DOI:10.1080/00224499.2022.2148155] [PMID]
- [34] von Andrian-Werburg MT, Klopp E, Schwab F. Fantasy made flesh-a network analysis of the reciprocal relationship between sexual fantasies, pornography usage, and sexual behavior. *The Journal of Sex Research*. 2023; 1-15. [DOI:10.1080/00224499.2023.2170964]
- [35] Peter J, Valkenburg PM. Adolescents' exposure to sexually explicit material on the Internet. *Communication Research*. 2006; 33(2):178-204. [DOI:10.1177/0093650205285369]

